

*Załącznik do Uchwały nr 6/2020/2021
Rady Rodziców
Szkoły Podstawowej nr 7 w Mławie
z dnia 30 września 2020 r.*

***Program wychowawczo – profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 7
im. Zuzanny Morawskiej w Zespole Placówek
Oświatowych nr 3 w Mławie***

WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby innych.

WYCHOWANIE

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 7 w Zespole Placówek Oświatowych nr 3 w Mławie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szerokokorozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 7 w Zespole Placówek Oświatowych nr 3 w Mławie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę posiada następujące cechy :

- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- jest dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków , posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,

- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest uczciwy, tolerancyjny i odpowiedzialny, odróżnia dobro od zła, kieruje się zasadami moralnymi,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, ciekawy świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości,
- dba o własny rozwój duchowy, jest wrażliwy na piękno, szanuje dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki,
- jest kreatywny,
- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

CELE OGÓLNE PROGRAMU

1. Wprowadzenie dzieci i młodzieży w świat wartości - kształtowanie sposobów myślenia i postaw, rozwijanie umiejętności poprzez zaproponowanie oferty edukacyjnej, wychowawczej i profilaktycznej.
2. Promocja zdrowia psychicznego i fizycznego we wszystkich sferach rozwoju uczniów.
3. Profilaktyka zachowań ryzykownych.

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na wspieraniu wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowaniu działań, których celem jest ograniczanie zachowań niepożądanych, wspieranie uczniów z grupy ryzyka oraz uczniów wymagających pomocy specjalistycznej. Cele i zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły są realizowane w oparciu o obowiązujące akty prawne, regulaminy wewnętrzne, współpracę z rodzicami i uczniami, współpracę z instytucjami kulturalnymi i samorządem terytorialnym, współpracę organów szkolnych, a także w oparciu o tradycje szkoły.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Rozwijanie u uczniów poczucia własnej wartości i szacunku do innych osób.
2. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.
3. Przygotowanie do życia w społeczeństwie i aktywnego udziału w nim.
4. Rozwijanie kompetencji społecznych m.in. kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości.
5. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze oraz kompetencji czytelniczych.
6. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych i określaniu drogi dalszej edukacji.
7. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.
8. Wyposażenie uczniów w umiejętności: komunikacji interpersonalnej, kontroli emocjonalnej i radzenia sobie ze stresem.
9. Promowanie zdrowego stylu życia.
10. Zapobieganie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.

UCZESTNICZY PROGRAMU

DYREKTOR SZKOŁY

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,

- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

RODZICE

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- współtworzą, znają i akceptują Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- współpracują i wspierają wychowawców oraz nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu).
- *współpracują z wychowawcami z zakresie egzekwowania od swoich dzieci ewentualnej pracy w formie zdalnej.*

WYCHOWAWCY KLAS

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,

- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, dyrekcją szkoły, pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, integrują i kierują zespołem klasowym,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych,
- **współpracują z rodzicami w zakresie egzekwowania od uczniów ewentualnej pracy w formie zdalnej, wspierają ich tej nowej formie uczenia się,**
- **uświadamiają istotę ochrony zdrowia swojego i innych w sytuacji pandemii Covid-19.**

NAUCZYCIELE

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,

- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły.

UCZNIOWIE ORAZ SAMORZĄD UCZNIOWSKI

- przestrzegają zapisów w statucie szkoły,
- współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności,

- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni,
- prowadzą zdrowy tryb życia, dbają o swoje środowisko,
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej, dbają o dobre imię szkoły,
- mogą podejmować działania z zakresu wolontariatu.

ŚRODOWISKO LOKALNE

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Sąd Rejonowy,
- Komenda Powiatowa Policja,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Urząd Miasta,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna,
- Inne instytucje współpracujące ze szkołą przy realizacji programu (poradnie specjalistyczne, stowarzyszenia i instytucje wspierające działania ekologiczne i promujące zdrowy styl życia).

DIAGNOZA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

Dokonując analizy środowiska szkolnego uwzględniono:

- analizę ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli, uczniów i rodziców,
- analizę sytuacji wychowawczej szkoły sporządzonej przez pedagoga szkolnego na podstawie opinii wychowawców
- raportów ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej,
- wniosków z obserwacji zachowań uczniów podczas przerw, lekcji, wyjść poza szkołę, analizę jakościową i ilościową zajęć pozalekcyjnych,
- analizę frekwencji uczniów zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- diagnozę niepowodzeń szkolnych.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

- zainteresowanie uczniów nauką szkolną poprzez uczestnictwo w licznych zajęciach pozalekcyjnych,
- wysoka frekwencja na zajęciach pozalekcyjnych jako wynik motywacji i chęci uczniów do rozwijania swoich zainteresowań i umiejętności,
- dobre samopoczucie uczniów wynikające ze sprawiedliwego oceniania przez nauczycieli.

CZYNNIKI RYZYKA

- niedostateczne zainteresowanie rodziców problemami ich dzieci oraz niewystarczające motywowanie dzieci do nauki i rozwijania swoich uzdolnień,
- brak konkretnych zajęć pozalekcyjnych, którymi uczniowie byliby zainteresowani, np. zajęcia taneczne, komputerowe,

- niepowodzenia szkolne uczniów będące konsekwencją lenistwa, niesystematyczności, zbyt małej ilości czasu poświęcanego na odrabianie pracy domowej i na naukę,
- agresja słowna i fizyczna, zachowania społeczne mające formy przemocy psychicznej i fizycznej.

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego w szkole podstawowej.

1. Zdrowie – edukacja zdrowotna

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
Edukacja wczesnoszkolna	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia, • ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka, • posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwania o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej, • posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia, • reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby, • wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjedania ich w

	<p>nadmiarze,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia, • ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet, • ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka,
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych,
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej, • uzasadnia konieczność ochrony przyrody, • opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody,
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia, • opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej, • opisuje zasady zdrowego odżywiania, • przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży, • przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach, • omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia, • wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ, • omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny, • wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni, • wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania,
Wiedza o społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych,

	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie, uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im - przedstawia różne formy zachowań asertywnych,
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> • nabywa umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu, • dba o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie, • poznaje siebie, swoje zdolności i rozwija zainteresowania sprzyjające motywacji do uczenia się,
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym - wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie, • wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu, • omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu, • dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie), • wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych, • ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia, • ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.),
Technika	<ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska, • kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu.

Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy lub stresu.
--------------------------------	--

2. Relacje – kształtowanie postaw społecznych.

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
Edukacja wczesnoszkolna	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród - respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach, • przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad, • współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię, • dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory, • dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności, • odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo, • ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób - rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną, a także symbole tych wspólnot, • szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym, • uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu, • wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie, • wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla

	<p>nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • naśladowuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł, • przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem,
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny, • identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów, • bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy,
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego, • potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę, • pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; • wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania, • wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; • omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci, • identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować, • wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych, • wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych, • współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię, • motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze),

Wiedza o społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> • współpracuje z innymi - dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich, • wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności, • uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną - rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania), • przedstawia zasady komunikowania się - wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji - kształtowania swojego wizerunku, • wymienia cechy grup społecznych - charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści, • przedstawia różne formy współpracy w grupie, • rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej – wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji, • przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce, • wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy,
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> • zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego, • doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole,
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych,
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych, • rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiediane i pisane słowa, • kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego, • bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania.

3. Kultura – wartości, normy i wzory zachowań.

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
Edukacja wczesnoszkolna	<p data-bbox="573 304 680 336">Uczeń :</p> <ul data-bbox="622 368 2040 895" style="list-style-type: none"><li data-bbox="622 368 2040 528">• ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszanie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne, <li data-bbox="622 544 2040 624">• szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach, <li data-bbox="622 639 2040 719">• określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania, <li data-bbox="622 735 2040 815">• odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób, <li data-bbox="622 831 2040 895">• odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania,
Język polski	<ul data-bbox="622 911 2040 1350" style="list-style-type: none"><li data-bbox="622 911 2040 991">• kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym, <li data-bbox="622 1007 2040 1086">• rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami, <li data-bbox="622 1102 2040 1182">• kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej, <li data-bbox="622 1198 2040 1278">• rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, <li data-bbox="622 1294 2040 1350">• rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości, <li data-bbox="622 1358 2040 1350">• rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz

	<p>wartościowania,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzośćlowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej, • kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania, • jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy,
Historia	<ul style="list-style-type: none"> • poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje,
Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> • poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu, • zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej, • zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne, • uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej), • angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; • uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych, • stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców,
Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> • zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej), • zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”,

Wiedza o społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady, • podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego, • wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania - przedstawia zgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym, • uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom, • planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy,
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> • kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu,
Geografia	<ul style="list-style-type: none"> • łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości, • przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania, • rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej, • ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej), • kształtuje pozytywne - emocjonalne i duchowe - więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym,

	<p>a także z całą planetą Ziemią,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski, • przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości,
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją, • postępuje etycznie w pracy z informacjami,
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie.

4. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
	Uczeń :
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu, • rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa, • w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego, • stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie

	<p>z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach, • stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety, • rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet,
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet, • przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie, • posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, • uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej, • wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich, • stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami, • ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, • pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich,
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku, • omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej, • wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego,

	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im, • wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu,
Wiedza o społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną wobec siebie i innych - wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach, • przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu - rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować, • wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw, • przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami,
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka), • wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych,
Technika	<ul style="list-style-type: none"> • przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego, • analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia),
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji

Klasy I – III

Zdrowie – edukacja zdrowotna

- Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.
- Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej.
- Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym.
- Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.
- Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.
- Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo - skutkowego.
- Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin.
- Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa porażki.
- Uczestniczenie w zabawach i zajęciach kształtujących umiejętność mówienia o sobie, swoich problemach, uczuciach - budowanie poczucia własnej wartości, pewności siebie, wiary we własne możliwości.
- Uświadamianie poprzez pogadanki na temat szkodliwości picia napojów energetycznych i nadmiernego spożywania leków przeciwbólowych i syropów.
- **Uświadamianie istoty ochrony zdrowia swojego i innych w sytuacji pandemii Covid-19. Motywowanie i egzekwowanie wśród uczniów samodyscypliny w zakresie przestrzegania obostrzeń występujących w szkole.**

<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych. • Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń. • Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł. • Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. • Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. • Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. • Kształtowanie umiejętności nazywania uczuć, emocji, okazywania empatii, przezwycięzania stresu i rozładowywania napięcia w sposób akceptowany przez innych. • <u>Wzmacnianie u uczniów poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości, tworzenie w klasie klimatu zaufania i poczucia bezpieczeństwa.</u> • <u>Aranżowanie sytuacji społecznych pozwalających dziecku na gromadzenie dobrych doświadczeń i realne przeżycie sukcesu.</u>
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się. • Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła. • Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym,

	<p>szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. • Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. • Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. • Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów. • Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań. • Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną. • Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji. • Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania. • Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. • Wskazywanie szkodliwego wpływu uzależnień na prawidłowy rozwój psychiczny i fizyczny człowieka – realizacja programu profilaktycznego „Cukierki”, udział w apelach o tematyce zdrowotnej, pogadanki, rozmowy.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie uczniom konsekwencji wagarowania oraz przeciwdziałanie temu zjawisku. • <u>Podejmowanie działań zapobiegających agresji słownej i fizycznej oraz innym niewłaściwym zachowaniom wśród uczniów.</u>
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych. • Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu multimedialnych. • Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach. • Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym. • Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.
Klasy IV	
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. • Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. • Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. • Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. • <u>Uświadamianie istoty ochrony zdrowia swojego i innych w sytuacji pandemii Covid-19. Motywowanie i egzekwowanie wśród uczniów samodyscypliny w zakresie przestrzegania obostrzeń występujących w szkole.</u>
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Uczenie właściwych, bezkonfliktowych sposobów porozumiewania się.</u> • Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. • Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. • Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. • Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. • Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej. • Wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości. • Tworzenie klimatu zaufania i bezpieczeństwa.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. • Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. • <u>Uświadamianie konsekwencji łamania zasad i reguł właściwego współzycia w grupie.</u> • Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. • Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. • Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. • Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. • Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. • Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi. • Wprowadzenie treningu asertywności i radzenia sobie z presją grupy oraz stanowczego odmawiania. • Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności

	<p>śłuchania innych i rozumienia ich poglądów.</p>
<h2>Klasy V</h2>	
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywiają. • Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. • Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. • Nauka różnorodnych możliwości spędzania czasu wolnego. • Kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu. • Doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie. • Umożliwienie udziału w akcjach i programach prozdrowotnych. • <u>Uświadamianie istoty ochrony zdrowia swojego i innych w sytuacji pandemii Covid-19. Motywowanie i egzekwowanie wśród uczniów samodyscypliny w zakresie przestrzegania obostrzeń występujących w szkole.</u>
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. • Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). • Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). • Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. • Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. • <u>Podejmowanie działań z zakresu kształtowania prawidłowych postaw uczniów, przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym.</u> • <u>Dążenie do systematycznej współpracy z rodzicami uczniów sprawiających trudności wychowawcze.</u>

<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. • Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. • Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. • Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. • <u>Uświadamianie uczniom i rodzicom korzyści wynikających ze zdobywania wiedzy dla przyszłej kariery zawodowej, zachęcanie do systematyczności i punktualności podczas realizacji obowiązku szkolnego.</u>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu - podstawy negocjacji i mediacji. • Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. • Zorganizowanie zajęć warsztatowych nt. konstruktywnego wyrażania uczuć, sposobów radzenia sobie z uczuciami. • Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. • Uświadomienie skutków zdrowotnych niebezpiecznych i brawurowych zachowań na lekcjach, przerwach oraz w szatni. • Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu. • Realizacja programu profilaktycznego pt. „Program Domowych Detektywów”, którego celem jest zapobieganie uzależnieniom. • Pedagogizacja rodziców w zakresie podnoszenia kompetencji wychowawczych w przeciwdziałaniu zażywania substancji psychoaktywnych.

Klasy VI

Zdrowie – edukacja zdrowotna

- Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.
- Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.
- Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.
- Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.
- Nauka dokonywania analizy związków pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia.
- Promowanie zdrowego stylu życia.
- Wzbogacanie wiedzy na temat zdrowego odżywiania się, higieny osobistej, prawidłowej postawy ciała.
- Zwiększenie świadomości zdrowotnych skutków zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.
- **Uświadamianie istoty ochrony zdrowia swojego i innych w sytuacji pandemii Covid-19. Motywowanie i egzekwowanie wśród uczniów samodyscypliny w zakresie przestrzegania obostrzeń występujących w szkole.**

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

- Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.
- Uważliwienie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).
- Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.
- **Kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania.**
- Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.
- Rozwijanie samorządności.
- Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla

	<p>innych narodów, kultur, religii.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postaw asertywnych.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. • <u>Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.</u> • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. • Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. • Doskonalenie umiejętności odróżniania zachowań asertywnych od agresywnych i uległych. • Uświadomienie uczniom konsekwencji wagarowania. Podejmowanie działań przeciwdziałających temu zjawisku.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. • Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. • <u>Propagowanie wśród uczniów postawy dezaprobaty dla zachowań agresywnych.</u> • Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. • Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. • Zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska uzależnienia.

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Współpraca z rodzicami w zakresie egzekwowania od ucznia pracy w formie zdalnej. Wspieranie rodziców uczniów z niepowodzeniami szkolnymi w tego typu nauczaniu.</u>
<h2>Klasy VII</h2>	
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania i decyzje. • Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. • Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. • <u>Wzmacnianie samooceny uczniów i wiary w ich możliwości poprzez określanie wspólnie z nimi ich mocnych stron.</u> • <u>Wskazywanie sposobów wykorzystania potencjału intelektualnego ucznia.</u> • Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. • Zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska uzależnienia. • <u>Uświadamianie istoty ochrony zdrowia swojego i innych w sytuacji pandemii Covid-19. Motywowanie i egzekwowanie wśród uczniów samodyscypliny w zakresie przestrzegania obostrzeń występujących w szkole.</u>
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. • Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. • Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat). • Kształtowanie szacunku wobec środowiska naturalnego.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku. • Doskonalenie kultury bycia. • Uczucie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję. • Kształtowanie u uczniów postaw asertywnych oraz doskonalenie umiejętności odróżniania zachowań asertywnych od agresywnych i uległych.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. • Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. • Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. • Umacnianie więzi ze społecznością lokalną. • <u>Zachęcanie uczniów do rozwijania ich pasji, wskazywanie pozytywnych wzorców i autorytetów.</u>
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. • Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. • Uświadczenia nie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. • Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. • Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? • Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem. Prezentacja sposobów rozładowywania napięcia emocjonalnego powstałego na tle niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami lub rówieśnikami.

Klasy VIII

Zdrowie – edukacja zdrowotna

- Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.
- Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.
- Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.
- **Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości, motywowanie do pracy nad własnym rozwojem.**
- Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
- **Uświadamianie istoty ochrony zdrowia swojego i innych w sytuacji pandemii Covid-19. Motywowanie i egzekwowanie wśród uczniów samodyscypliny w zakresie przestrzegania obostrzeń występujących w szkole.**

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

- Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.
- Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.
- Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
- **Zwracanie uwagi na potrzebę i wartość kształcenia się i rozwijania zgodnie z posiadanymi predyspozycjami psychofizycznymi pod kątem wyboru szkoły średniej.**
- Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku.
- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień.
- Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji wyników egzaminów

	<p>wewnętrznych i zewnętrznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Tworzenie warunków sprzyjających aktywizowaniu uczniów wycofanych, włączanie ich w życie grupy.</u>
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. • Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. • Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności. • Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych. • Kształtowanie u uczniów postawy asertywnej, doskonalenie umiejętności odróżniania zachowań asertywnych od agresywnych i uległych. • Podejmowanie działań w zakresie minimalizowania takich zjawisk jak: nieśmiałość, wycofanie, próby samobójcze. • Uświadamianie konsekwencji łamania szkolnych procedur. • <u>Kształtowanie postaw prospołecznych, tolerancji, współpracy, szacunku, gotowości niesienia pomocy innym.</u>
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. • Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. • Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych - określanie alternatywnych rozwiązań problemu. • Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.

	• Propagowanie wiedzy na temat skutków zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawisk uzależnień.

SPOSOBY EWALUACJI

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji (sprawozdań wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego),
- przeprowadzanie ankiet,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach nauczycieli,
- analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół wychowawczy.